

הלכות שבת רפ"ב

רע"ט

ג ויש להאריך ולהגיע בניגון הזמירות של שבת^ט כשביל כבוד היום^כ ואין למהות בש"ץ שמאריך בהם בניגון אע"פ שהמוחה מתכוין משום כטול תורה ומכל מקום לא יאריך יותר מדאי כדי שיאכלו קודם הצות היום^{כא} כמו שיתבאר בס"י רפ"ב^{כב}:

ד וכל זה בניגון שיש בו נעימה כעין שעושיין בפסוקי דמרה אבל לא כמו המשוררים המאריכים בשרי ומפרידים תיבה מהברתה וכבר הפליגו הקדמונים בנגותם^{כג} (עין ס"י נ"ג^{כד}):

ה כשמגיע כנשמת לולך אנתנו מודים לא ישחה שם כמו במודים שאין לשחות אלא במקומות שאמרו חכמים^{כה} כמו שנתבאר בס"י קי"ג^{כז}:

רפ"ב קריאת התורה והמפטיר וכו' כ' סעיפים:

א כבר נתבאר בס"י קל"ה^א שמשנה רבינו תיקן להם לישראל שיהיו קורין בספר תורה^ב חמשה גברי ביו"ט וששה ביום הכיפורים וז' בשבת^ג בשביל המעלה והקדושה ויתרה שיש בכל אחד על חבירו הוסיף בו איש אהר"ד.

ואם רצו להוסיף על מנין זה יכולים להוסיף^ד כמו שירצו ולא היתה התקנה אלא כדי שלא יפחתו ממנין זה ויש אומרים^ה שכיו"ט אין מוסיפים על ה' כדי שלא יהא שוה עם יום הכיפורים ושבת אם יקרא בו ששה או שבעה וכן ביום הכיפורים אין מוסיפים על ששה שלא יהא שוה לשבת^ו והסברא ראשונה עיקר^ז ואעפ"כ נהגו במדינות אלו כסברא אחרונה ביום הכפורים ובכל יו"ט מלבד בשמחת תורה^ח שהכל רוצים לעלות לתורה^י וסומכין על סברא הראשונה שהיא עיקר וגם ביום הכיפורים ובכל היו"ט אין המפטיר מהמנין^{יא} כמו שיתבאר י"ד:

ב ויו"ט שחל להיות בשבת לדברי הכל מותר להוסיף כמו בשבת בלבה^{יב} ויום הכיפורים שחל להיות בשבת טוב שלא להוסיף מפני שסיומי מנין העולים מכוונים שמוסימין בדברי כפרה וכפר בעדו וכו' וכן כולם ולכן טוב שלא לשנותם^{יג}:

ג יש מי שאומר^{יד} שלא התירו להוסיף על מנין הקרואים אפילו בשבת אלא בזמן

ד ראה מגילה כב, ב. לבוש ס"א.
ה משנה מגילה כב, א. משמעות רש"י שם ר"ה ואין מוסיפין. רמב"ם הל' תפלה פ"ב דמ"ז. שו"ת מהר"ם (פראג) סי' קי. מור ורבי"א ס"א.
ו לבוש שם.
ז משנה שם. רמב"ם שם. מור וכו' ר"ה אין פותחין לבוש שם. וראה ע"ז לעיל ס"י רפג ס"א.
ח ר"ן רפ"ג דמגילה (יב, ב) ד"ה מתני' בשם אחרים. רמ"א ס"א בשם ויש אומרים.
ט ראה ר"ן שם. לבוש ס"ב.
י הר"י משה אות א.
יא רמ"א ס"א.
יב ראה רמ"א ס"י תרסג. לבוש שם.
יג רמ"א סוף ס"א.
יד סעף יא.
טו לבוש ס"ד. מ"ז סק"א. מ"א סק"ב.
טז מ"א שם בשם קצת גדולים.
יז שו"ת תשב"ץ ח"ב סי' ע. עולת שבת סק"ג. מ"א סק"א.

יט אור ורוע שם ס"י מב את ג. רמ"א.
כ ראה לקמן סי' תקכט סוף ס"י.
כא רמ"א מאור ורוע שם.
כב סעף א.
כג מ"א סק"ד.
כד ראה שם ס"ד. ס"י ג סוף ס"ג.
כה רבינו יונה מ"פ"ה הברכות (כד, א) ד"ה הברכה. שו"ע ס"א.
כו סעף ג.

סימן רפב

א ס"י זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה מ"א שם בתחילת ס"י. לקמן ס"י תפח ס"ה.
ב ירושלמי מגילה פ"ד ה"א. הובא בר"ף מגילה (ג, א). וראה מ"א רס"י קלה שגם מנין העולים הוא מותרתה.
ג לענין יו"ט ראה גם לקמן ס"י תפח מ"ה. ולענין ר"ה שחל בשבת יו"ט פרישית ראה לקמן ס"ג.
ד משנה מגילה כב, א. רמב"ם הל' תפלה פ"ב דמ"ז. מור.

חכמי המשנה שלא היו כל העולים לתורה מברכים אלא ראשון היה מברך ברכה ראשונה והאחרון היה מברך ברכה אחרונה¹¹ אבל עכשיו שכל אחד מברך בפני עצמו אסור להוסיף כדי שלא להרבות בברכות דכיון שכבר יצאו כו' הרי השאר מברכים ברכה שאינה צריכה.

ואף שאין זה עיקר שהרי אף בזמן חכמי הגמרא היו נוהגים כבר לברך כל אחד ואחד בפני עצמו¹² ולמה לא הזכירו זה בגמרא שנאסר להם להוסיף¹³ מכל מקום טוב לחוש לדבריו¹⁴ וגם מפני מורח הציבור ראוי לצבור לעשות תקנה שלא לקרות הרבה יותר על ה' המחוויבים¹⁵:

ד' יש אומרים¹⁶ שמוטר לקרות עולים הרבה כפרשה אחת שחזר וקרא זה מה שקרא זה וחזר ומברך ואין בזה חשש ברכה לבטלה שהרי בחול המועד של סוכות והנוהג עושים כן¹⁷ ומכל מקום אין השני עולה למנין ה' קרואים המחוויבים בשבת¹⁸ אלא אם כן הוסיף עוד ג' פסוקים שלא קראם הראשון כמו שנתבאר בס' קל"א¹⁹.

ויש אומרים²⁰ שלכתחלה אסור להשני לברך על הפסוקים שכבר בירך עליהם הראשון אלא אם כן יוסיף עליהם ג' פסוקים ואין למדין מחול המועד והנוכה שאי אפשר כענין אחר²¹ וכן נוהגין במדינות אלו כל השנה לבר משמחת תורה שסומכין על סברא הראשונה²² ובמקצת מקומות אף בשבת התונה²³:

ה' הכל עולים להצטרף למנין ה' קרואים בשבת²⁴ אפילו אשה וקטן²⁵ הוודע למו מברכין²⁶ אע"פ שאינן מחויבים בדבר²⁷ אבל אמרו חכמים אשה לא תקרא בעבור מפני כבוד הצבור²⁸ ואפילו קטן אינו עולה אלא להצטרף לגדולים אבל לא שיהיו כולם קטנים או נשים²⁹ כיון שאינן מחויבים בדבר³⁰.

וכן אין הקטן יכול להיות מקרא את העולים³¹ דהיינו שהוא יקרא בקול רם בספר תורה והעולים אומרים אחריו בלחש³² וכל הצבור יוצאים ידי חובתן בשמיעה ממנו³³

יח ראה משנה מגילה כא, א.

יט ראה מגילה כא, ב.

כ ראה מ"א שם.

כא כה"ל בנהרות המור מוס"פ רפא. עולה שבת שם, מ"א שם.

כב ראה אלה וזמא מק"ב ואלה רבא מק"ב בשם וקטנ. וראה קצור הלכות ס"ו רפב הערה 4. וראה ש"ת צ"צ או"ח ע"י הל ש"ח בה' זמסק (באת ז): וכמורה שכמו כן אצל אאומ"ר הגאון (ארה"י) ז"ל שהוא היה הקורא תמיד לא היו מוסיפים על שבעה קרואים אף בשבת שיש בה התונה. וראה ס' המנהגים – חב"ד (ע' 31): אם אין מספר העליות מספיק קראו בתורה בחדרים שונים, אבל לא להוסיף על מספר הקרואים. וראה גם אמ"ק ח"י ע"י לא.

כג ריב"ש ס"י פ"ה ש"ע ס"ב.

כד ריב"ש שם.

כה מ"א מק"ב.

כו ס"י זה בשני"ק לא הניע לדיונו, וראה שם בשו"ע פ"ג.

כז מרדכי סוף מגילה רנז תתלא (ע, ג). רמ"א ס"ב.

כח ראה ש"ע ס"י קל סוף ס"ג.

כט רמ"א שם.

ל מ"א סק"י בשם מ"ב.

לא אבל לא למנין עשרה שצריך בקריאת התורה (ראה מ"ר וש"ע רס"ו קנז) כבכל דבר שבקדושה (ראה לעיל ס"י גה ס"ב).

לב כרייתא מגילה כג, א. מור וש"ע ס"ב.

לג וירושלמי ברכות פ"ו ה"ב רבנ"ג ד"ל תפלה פ"ב ה"ו. ש"ע שם. וראה לעיל ס"י גג ס"ב (במוסרי).

לד שהקטן פטור מכל המצות, ולענין אשה ראה מ"א סוף מק"ב מ"טו"ס ר"ה ג, א ד"ה דא בשם ר"י ב"ר תורה. ר"ן מגילה (ג, א) ד"ה הכל. ולענין מצות התלמוד תורה ראה לעיל ס"י מו ס"י וש"ס. וראה ש"ת צ"צ האו"ח מס"י לה. ודרוש צ"צ ע"י, רע"ג.

לה מגילה שם. מור וש"ע ע"י. וראה לעיל ס"י חננ מ"ו: שניראה כפריצת כענין צ"רף נשים עם אנשים בדיוק. וראה לעיל ס"י גג ס"ב, שנה אסור מפני כבוד הצבור, אפילו הצבור מוחלן על כבודו אסור. לו ר"ן שם. ריב"ש ס"י שכו. רמ"א ס"ג.

לז ר"ן שם.

לט ש"ת משפ"ק צדק ח"ג ס"י מג. מ"א מק"י.

לט ראה ש"ע ס"י קמא ס"ב.

מ וראה גם לקמן ס"י רפ"י. וראה ש"ת צ"צ או"ח ס"י לה אות ה במורה.

הלכות שבת רפב

רפא

הואיל והוא אינו מחוייב בדבר אינו יכול להוציאם ידי חובתן¹⁰⁰ עד שיתחייב כמותם דהיינו משיביא שתי שעורות¹⁰¹:

ז כשהקמן עולה להצטרף לא יהיה ראשו מגולה מפני כבוד התורה¹⁰² וכל שכן גדול¹⁰³ עיין סי' ב'י¹⁰⁴ וסי' ח'י¹⁰⁵ וקנ"א¹⁰⁶:

ז ועכשיו אין נוהגין לקרות הקמן אלא למפסיר¹⁰⁷ ואף אם אין בהו בבית הכנסת אלא קמן בהו נוהגים לקרות ישראל במקום בהו¹⁰⁸ ואין בזה איסור במה שאין חולקין כבוד לכהונה אף שמן הרין בהו הקמן יכול לעלות מכל מקום אין אנו מחוייבים כלל לכבד כהנים קטנים¹⁰⁹ שמצות עשה של וקדשתם¹¹⁰ אינה אלא על הגדולים שנאמר¹¹¹ כי את לחם אלהיך הוא מקריב והקמן פסול להקריב¹¹²:

ח ממזר מותר לעלות לתורה¹¹³ שגם לו ניתנה התורה שהרי הוא חייב בכל המצות¹¹⁴ האמורות בתורה.

ועבד כנעני שלא נשתחרר דינו כאשה¹¹⁵ שהרי אינו חייב אלא במצות שהאשה חייבת בהן¹¹⁶.

ואם אמו ישראלית¹¹⁷ הרי זה כישראל גמור לכל דבריו¹¹⁸:

ט וסדר הקרואים בשבת נתבאר בסי' קל"ו¹¹⁹ ואין איסור לקרות עם הארץ¹²⁰ שהוא נכבד ועשיר וגדול הדור לפני תלמיד חכם כי אין זה ביוזן לתלמיד חכם רק כבוד לתורה שמתכבדת באנשים גדולים¹²¹:

י המפסיר כנביא צריך שיקרא בתורה תחלה¹²² ויברך עליה תחלה וסוף¹²³ ואח"כ יפסיר כנביא כדי שלא יהא כבוד תורה וכבוד נביא שוה¹²⁴ אם יקרא כנביא לברו כמו שקראו העולים הראשונים בתורה לבריה¹²⁵:

יא והמפסיר עולה למנין ז'¹²⁶ שאם קראו בתורה ששה והמפסיר הוא השביעי די בכך

נה לבוש ס"ד.
נו רמ"א ס"ג. וראה הנהגות מיטוניות הלי תפלה פ"ב אות ס. וראה ב"י סוף סי' קלה.
נז כדלעיל סי' נז ס"ד תש"ג.
נח הנהגות מיטוניות שם. רמ"א שם.
נט מ"א סק"ז.
ס סי' זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה שם שר"ע ונ"א.
סא ראה לעיל סי' קפח ס"ב ובהל' ת"ת פ"ב ה"ב שגם אם אינו יודע לקרוא וגם אינו מניין (מה ששומע) עולה לתורה ונברך. וראה גם לקו"ש חכ"ג ע' 258.
סב תשב"ץ סי' קפמ, ממשמעות הדיושלוני ויטא פ"ז ה"א. רמ"א ס"ג.
סג רבי יהושע בן לוי סופה למ, ב. רמב"ם הלי תפלה פ"ב ה"ג. וראה שר"ע ס"ה.
סד ראה ריב"ש סי' קוב. שר"ע שם.
סה עולא מגילה ב, מנ"א ורש"י שם ד"ה מפני.
סו לבוש שם. ב"ה ריש סי' רפד.
סז דעה הראשונה במג' מגילה ב, א. ה"ף שם (יג, א). רמב"ם הלי תפלה פ"ב ה"ג. תוס' שם ד"ה דדי בשם ר"ת. רא"ש שם פ"ג סי' ה. מור. ב"ה ד"ה ומפסיר.

מא ראה מ"ט וציונים. ירמ"ת (ג. י) ח' ה' ע' פו ואי"ק. ח"י כב ע' תריח.
מב מ"א שם. וראה לעיל סי' רעא ס"ז. סי' נה מ"ז.
מג וראה חרדושי צ"צ ע"ג, ג שלענין קריאת התורה בבגדה של שבת מצדד להקל אם מלאו לקמן יב שנים ויום אחד.
מד ראה גם לעיל סי' כה מ"ב. סי' לח ס"י.
מה ראה אור ירוק הלי שבת סי' נג. ורבי משה סק"ג. וראה רמ"א ס"ג ומ"א סק"ח.
מח מנהר"ב ס"ז. מנהר"ק ס"ג.
מו בשוע"ר לא נזכר מניעין זה, וראה שם מ"ז סק"ג.
מז סי' זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה שם שר"ע מ"ז. וראה גם לעיל סי' צא ס"ג. סי' רו ס"ז.
מח מ"א סק"ז ד"ה והאידנא.
מט מ"א שם ד"ה אם בשם הרד"כ ח"א סי' תקסו.
נ מ"א שם.
נא ויקרא כא, ח (וקדשתו). וראה לעיל סי' קפח ס"ס.
סו סי' רא ס"ג וש"נ.
נב שם.
נג ראה חולק בר, ב. רמב"ם הלי ב' המקדש פ"ה מ"ז.
נד מנ"א מפיא: בתורתו על המזר סי' קלה. רמ"א ס"ז.

ויש אומרים⁹⁹ שאינו עולה למנין ד' הואיל ואינו קורא אלא בשביל כבוד התורה שיהא עורך על כבוד הנביא¹⁰⁰ והעיקר כסברא הראשונה¹⁰¹.

ומכל מקום בשבת ויו"ט ויום הכיפורים שיכולים להוסיף על המנין¹⁰² נהגו כל ישראל מדורות הראשונים¹⁰³ שהמפטיר אינו מן המנין וכזה יוצאים לדברי הכל שאף להאומרים שהוא עולה למנין מכל מקום הרי יכולין להוסיף על המנין אבל בט' באב¹⁰⁴ ושאר תעניות ציבור ויום הכיפורים במנחה שאין יכולים להוסיף על ג' המפטיר הוא מהג' שי' :

יב בימי חכמי הגמרא אף להאומרים שהמפטיר אינו עולה למנין והיה נשלם המנין קודם המפטיר לא היה המפטיר חוזר וקורא איזה פסוקים ממה שקרא השביעי כמו שאנו נוהגים אלא השביעי היה משייר כמה פסוקים בפרשה שיקראם המפטיר¹⁰⁵ ואף שהמפטיר אינו קוראם אלא בשביל כבוד התורה ופסוקים ההם הם חובת היום שחובה לקרותם היום אף על פי כן יכול המפטיר לקרותם שאף שלענין לעלות למנין אין קריאת המפטיר נחשבת הואיל ואינו קורא אלא בשביל כבוד התורה מכל מקום לענין חיוב קריאת כל הפרשה אין מקפידים על כך¹⁰⁶.

ואחר חבור הגמרא¹⁰⁷ תקנו רבנן סבוראי¹⁰⁸ לומר קדיש אחר שנשלם מנין הקראים קודם המפטיר כדי להפסיק בין קריאתם לקריאת המפטיר באמירת הקדיש להודיע שהמפטיר אינו מן המנין¹⁰⁹ ואם כן אי אפשר שהשביעי ישייר כמה פסוקים בפרשה להמפטיר שאין להפסיק בקדיש באמצע הפרשה¹¹⁰ שעדיין לא נשלמה חובת היום לכן הנהיגו שיגמרו השביעי או האחרון כל הפרשה ויאמרו קדיש והמפטיר חוזר וקורא ג' פסוקים לתפוח¹¹¹ ממה שקרא כבר הו' או האחרון (או שאר העולים).

כמה דברים אמורים בשבת ויו"ט ויום הכיפורים שהמפטיר אינו מן המנין אבל בתשעה באב¹¹² ושאר תעניות ציבור במנחה ויום הכיפורים במנחה שהמפטיר הוא מהמנין¹¹³ אין אומרים קדיש קודם המפטיר שלא להפסיק באמצע המנין¹¹⁴ וגם באמצע הפרשה:

יג ביום מוציאם ב' ספרים נוהגים להשלים המנין בספר ראשון והמפטיר קורא בשני¹¹⁵ אף צריך לומר בימים שספר השני אינו אלא מתקנת הגאונים כגון בכל יו"ט שקורין פרשת המוספין בספר ב' וקריאת פרשה זו אינו אלא מתקנת הגאונים כמו שיתבאר בס' תפ"ח¹¹⁶ בודאי די כמה שקורא אותה המפטיר¹¹⁷ אע"פ שאינו קוראה אלא בשביל כבוד התורה אלא אפילו בימים שקריאת הפרשה שבספר שני הוא מתקנת

טח רעה ענה בנמי' שם. ר"ח שם כג. ב. בה"ג הל' ציכי צבור (מג, א). סדר רב עמרם גאון (ח"ב סי' כז). הובאו בהנהגות מיטוניות שם אות פ.
טט נגרא שם.
ע ראה גם לקמן סי"ג.
עא כדלעיל סי"א.
עב ראה לקמן סי' תפח סי' וראה מ"מ וצינונים.
עג בשחרית ובמנחה.
עד תוס' שם. רא"ש שם. מרדכי שם רמזו תתפ. מור ורמ"א סי"ד.
עה תוס' שם ד"ה כיון. רא"ש שם. ר"ן שם (ג, א) ד"ה וכתב בשם הרשב"א. מרדכי שם. וראה לקמן סי' תפח סי"ז.
עו ראה ר"ן שם.

עז תוס' שם. רא"ש שם.
עח ראה ר"ף שם. הנהגות מיטוניות הל' תפלה פ"ב אות ז'. וראה גם תוספת שבסדר רב עמרם שם (מדורות גדלשטרומיץ). לקמן סי' תפח סי"ז.
עט תוס' שם. רא"ש שם. מרדכי שם.
פ ראה רא"ש שם. ר"ן שם.
פא ראה תוס' שם. רמב"ם שם ה"א.
פב בשחרית ובמנחה.
פג כדלעיל סי"א.
פד ראה מ"א סי"ג ג'. וראה מ"מ וצינונים.
פה רא"ש מגילה פ"ג סי' ה'. ר"ן שם (ג, א) ד"ה וכתב בשם הרשב"א. רמ"א סי"ד.
פו מ"ג, ושם: רבנן סבוראי תקנו וכן הנהיגו הנאונים.
פז ראה ב"י ד"ה כחוב בשביל הל'קט בשם ה"ר ישעיהו.

הלכות שבת רפג

רפג

אנשי כנסת הגדולה כגון ראש חודש שחל בשבת¹⁰⁹ וד' פרשיות שבחדש אדר אעפ"כ יכול המפמזר לקרותה¹¹⁰ אע"פ שאינו קוראה אלא בשביל כבוד התורה שהרי קריאת הפרשה בכל שבת היא מתקנת משה רבינו ע"ה¹¹¹ ואעפ"כ היה המפמזר משלימה כימי חכמי הגמרא¹¹²:

יד ולמה אין נוהגין שהאחרון מהמנין יקרא בספר שני והמפמזר יהוור ויקרא מה שקרא האחרון לפי שלא רצו לנהוג לכפול פרשה אחת ולברך עליה ב' פעמים שלא לצורך¹¹³ כיון שאפשר להשלים המנין בספר הא' ושיקרא המפמזר בלבדו בספר ב' שכשאין מוציאים אלא ספר אחד הוא שיש הכרת לעשות כן מהמת הקדיש שאי אפשר לאמרו קודם שנגמרה הפרשה אבל כשקורין ב' ענינים בב' ספרים אומרים קדיש אחד השלמת המנין בספר הא' קודם קריאת המפמזר בענין השני¹¹⁴ והוא הדין אם מוסיפים הרבה בספר אחד אומרים הקדיש אחר השלמת הקריאה¹¹⁵:

מן ובוים שמוציאים ג' ספרים כגון ראש חודש שחל בשבת שצריך לקרות פרשת השבוע ופרשת ראש חודש וענין של חנוכה¹¹⁶ וכן בשמחת תורה שצריך לקרות פרשת וזאת הברכה ובראשית ופרשת המוספים¹¹⁷ או ג' המפמזר בלבד קורא באחרונה¹¹⁸ ומשלמין המנין¹¹⁹ או אפילו אם מוסיפים על המנין¹²⁰ הכל עולים בב' ספרים הראשונים ואחריהם אומרים קדיש קודם המפמזר להפסיק בין קריאתם לקריאת המפמזר שקריאתו אינו אלא בשביל כבוד התורה אבל קודם הקריאה בספר ב' אין נוהגים לומר קדיש אף אם כבר נשלמו מנין הקרואים בספר אחד והקורא בספר ב' הוא נוסף על המנין¹²¹.

ויש מנהגים אחרים בענין אמירת הקדיש¹²² בין כשמוציאים ב' ספרים ובין כשמוציאים ג' ואין לשנות שיש מנהג¹²³ וכן אם יש מקום שנוהגים כשמוציאים ב' ספרים (בראש חודש שחל בשבת ובר' פרשיות) שהאחרון מהמנין קורא בשני והמפמזר חוזר וקורא מה שקרא האחרון אין מוחיחין אותם¹²⁴:

מן קמן¹²⁵ הוודע למו מברכין¹²⁶ יכול לעלות למפמזר אין צריך לומר בשבת שהמפמזר אינו אלא חוזר וכופל מה שקרא השבועי אלא אמילו בפרשת המוספין¹²⁷ וראש חודש שחל בשבת וד' פרשיות יכול לעלות¹²⁸ אם יודע למו מברכין ואע"פ שפרשת זכור היא טובה מן התורה¹²⁹ שישמענה¹³⁰ כל אדם מישראל¹³¹ והקמן שאינו מחוייב

פח וראה לעיל ס"א ובתוספתן שם.

פט רא"ש שם. ר"ן שם.

צ כדלעיל ס"א.

צא כדלעיל רס"ב.

צב ראה לעיל ס"ד.

צג ראה רא"ש מגילה ס"ה ה.

צד רמ"א סוף ס"ד.

צה ראה טור ושי"ע ס' תרפ"ג ס"ג.

צו ראה שו"ע ס' תרס"ב. טור ושי"ע ס' תרס"ב.

צז רא"ש שם. רמ"א ס"ד.

צח בב' הספרים הראשונים.

צט ראה רמ"א סוף ס"ד.

ק ב"י מה"ח כתוב בשביל הלקמן. רמ"א שם.

קא רבי"ש ס' שבא.

קב מ"א ס"ק יג.

קג ב"י שם. וראה שו"ת הלכות קטנות ח"ב ס' קעב.

קד מהר"מ מרומנובורג (פראג) סוף י. קי. מרדכי מגילה

קמ סוף רמז תפ. רמ"א ס"ה.

קה כ"ה ד"ה ונמפזר. מ"ז ס' תרפ"ג סוף קמ"ב. וראה

מ"א ס"ק יב.

קו מהר"מ שם. מרדכי שם. רמ"א שם.

קז רמ"א שם.

קה ראה תוס' ברכות יג, א ד"ה בלשון. מגילה יז, ב

ד"ה כל. רא"ש ברכות פ"ז ס' ב. ועוד. מ"ז סוף קמ"ג.

וראה מ"א ס' תרפ"ג סוף קמ"א. לעיל ס"ה. לק"ש מ"א ע'

190 הערה 1.

קט ראה שו"ע ס' קמ"ב.

קי ולא רק בקריאת התורה שהיא חובת הציבור כדלעיל

ס"ה (וראה שו"ת צ"צ חו"מ ס' לד אות ה ואילן).

וראה לקמן ס' רפ"א. לק"ש ח"ד ע' 1263.

בדבר אינו יכול להוציאם ידי חובתן^{קכ} מכל מקום עכשיו הרי הש"ץ קורא בקול רם ומשמיע לצבור ומוציאם ידי חובתן^{קכ}:

י"ז מי שעלה לקרות בתורה והלך לבית הכנסת אחר וקראוהו לעלות שם ונודמנה לו אותה פרשה שקראה כבר צריך לחזור ולברך עליה תחלה וסוף^{קכ}:

י"ח אם לא נמצא בבית הכנסת מי שיודע להפסיד בנביא אלא אחד מאותם שעלו כבר לקרות בתורה אף על פי כן כשעולה להפסיד בנביא צריך לחזור ולקרות בתורה תחלה מפני כבוד התורה ולברך עליה תחלה וסוף^{קכ} ואין די במה שקרא כבר מקודם.

במה דברים אמורים כשכבר אמר הש"ץ קדיש אחר השלמת המנון^{קכ} ואח"כ נודע שאין בבית הכנסת מי שיודע להפסיד מבלעדי אותם שקראו כבר וגם הש"ץ קרא כבר בברכה אבל אם נודע לו כן קודם שאמר קדיש לא יאמר הקדיש מיד אלא השביעי יפסיד בנביא^{קכ} ואין צריך לחזור ולקרות בתורה פעם ב' ^{קכ} כי די במה שעלה השביעי כיון שלא הפסיקו עדיין באמירת הקדיש אחר קריאתו^{קכ} ואחר ההפסדה וברכותיה יאמרו קדיש^{קכ} ואם השביעי אינו יודע להפסיד בנביא אוי יאמר השליח ציבור קדיש אחר השביעי ועולה להפסיד היודע ממי שעלה לקרות בתורה קודם ויחזור ויקרא בתורה ממה שקרא^{קכ} ויברך תחלה וסוף אבל אם יש אחרים שיודעים להפסיד בנביא מוטב שיפסידו זה שעדיין לא קרא ואל יפסידו זה שעלה כבר לקרות בתורה^{קכ} (בצבור זה^{קכ}):

י"ט אם מעה הש"ץ וסיים הפרשה עם הששי ואמר קדיש אין צריך לקרות עוד אחר השביעי מלבד המפסיד אלא יקרא עם המפסיד מה שקרא עם הששי ודי בכך כי העוקר שהמפסיד עולה למנון שכחה^{קכ} (אבל אם לא אמר קדיש עדיין^{קכ} יקרא עוד שביעי מלבד המפסיד כדי לצאת אף להאומרים שהמפסיד אינו עולה למנון ז' כמו שנהגין^{קכ} ולצאת לדברי הכל):

כ אם דלג הש"ץ^{קכ} אפילו תיבה אחת^{קכ} ואפילו אות אחת^{קכ} בקריאת שבת שחרית צריך לחזור ולקרות אותו פסוק שדילג בו עם עוד ב' פסוקים הסמוכים לו^{קכ} ולברך עליהם תחלה וסוף^{קכ} אם כבר בירך העולה ברכה אחרונה ואף אם כבר סיימו הפרשה והפסידו והתפללו מוסף^{קכ} צריך הש"ץ או אחר לחזור ולקרות הג' פסוקים שבהם הדלוג בצבור זה בברכה תחלה וסוף כמו שנתבאר בס' קל"א^{קכ} עיין שם כל פרטי דין זה:

<p>קכ צ"צ שמו, ב.</p> <p>קכד משמעות דרכי משה סק"ו. שירי נכסת הגדולה סק"ו. וראה צ"צ פס"ד שם. תהלה לדוד סקל"ט.</p> <p>קכה כרעלעל שם.</p> <p>קכו הגהות מינוניות הל' תפלה פ"ב אות מ. ממסכת סופרים פ"א הל' שו"ע ס"ז.</p> <p>קכז מ"א ס"ק י"ז.</p> <p>קכח ראה רמב"ם פ"ב מוהל תפלה ד"ו. ב"י ס"י קטב בשם הרוש"מי מצ"ח פ"ב הל'.</p> <p>קכט הגהות מינוניות שם. שו"ע שם.</p> <p>קל מ"א ס"י קלו סק"ה. מ"ו שם סק"ו.</p> <p>קלא הגהות מינוניות שם. שו"ע שם.</p> <p>קלב ס"ו זה בשו"ע לא הגיע לדיון, וראה שם שו"ע ס"ו.</p>	<p>קיא ראה לעיל ס"ה.</p> <p>קיב ראה לבוש ס"ד.</p> <p>קיד מ"א סוף ס"ק מו. וראה גם לעיל ס"ו סוף סוף ס"ה.</p> <p>קיו ריב"ש ס"י ק"ב. שו"ע ס"ה.</p> <p>קיט ריב"ש שם. שו"ע שם.</p> <p>קכז אור זרוע הל' שבת מ"ח מנ. רמ"א ס"ה.</p> <p>קכז אור זרוע שם. דרכי משה אות ה.</p> <p>קכח אור זרוע שם. ד"מ שם.</p> <p>קכט מ"א ס"ק מו.</p> <p>קכ ראה מלבושי יו"ט סק"ב ואלה וזמא סק"ב"ו.</p> <p>קכא אור זרוע שם. רמ"א שם.</p> <p>קכב ראה לעיל ס"ה. ס"ו סוף סוף ס"ה.</p> <p>קכג פור בשם מהר"ם מרומבבורג. הובא בגרנדרי ביהלכות קטנות רמז תתקפ"ט. שבלי הלקט ס"ו עו בשם מסכת סופרים פ"א הל' ד"ד. שו"ע ס"ו. וראה פמ"ד</p>
---	---